

Títol: “Marketing i realitats del 22@: Estudi del desenvolupament i implantació del Pla Especial d’Infraestructures del 22@ i aplicació de les seves teories a l’àmbit del Campus Universitari de Llevant”

Autor: Xavier Gual Grau

Tutors: Rosa Junyent Comas i Míriam Villares Junyent

RESUM

Davant de la revolució que des de fa uns anys està suposant el desenvolupament accelerat de les Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (TIC), Barcelona es troba amb la necessitat d’adaptar la seva especialització productiva i intensificar la seva especialització en activitats denses en coneixement per tal de mantenir-se al capdavant de la xarxa de ciutats metropolitanes.

Per aquest motiu l’Ajuntament de Barcelona va aprovar l’any 2000 un pla urbanístic de transformació de les antigues àrees industrials del Poblenou en un innovador districte productiu destinat a la concentració i el desenvolupament d’activitats denses en coneixement: el 22@. Es crea un entorn compacte i plural, en el qual les empreses especialitzades en el sector de les TIC conviuran amb centres de recerca i de formació, així amb comerços, habitatges i zones verdes que afavoreixen la vitalitat social i empresarial.

L’atracció d’activitats de nova generació (activitats @) exigeix disposar d’una important centralitat, bones infraestructures i un entorn urbà de qualitat. D’aquesta manera, Barcelona va aprovar igualment el PEI del 22@, per a la renovació completa de totes les infraestructures de l’àmbit, que es faria sota criteris de sostenibilitat, amb una visió integral del sistema, i amb innovadores propostes que amb les que es pretenia disposar d’una xarxa moderna i eficient de serveis urbans.

Amb tot això Barcelona es troba davant d’un projecte de marketing destinat principalment a atraure les empreses dedicades al sector de les activitats @ i poder dur a terme la transformació desitjada del districte. Per tal d’incentivar la implantació d’aquestes empreses, s’han impulsat diversos projectes d’atracció d’activitat.

La resposta donada per les empreses a tots aquests projectes ha estat positiva, i des de la seva posta en marxa el projecte 22@ ha permès la implantació de més de setanta noves empreses en el districte, la majoria d’elles dedicades a activitats intenses en coneixement. A més, en aquests primers anys s’ha iniciat la renovació de més del 50% de les àrees industrials del Poblenou, posant-se a disposició més de 1.200.000 m² de sostre de nous espais productius. Així doncs, es pot afirmar de moment que els objectius determinats pel planejament del 22@ s’estan complint tal com estava previst.

No es pot dir el mateix del desenvolupament i implantació del PEI durant aquesta primera etapa d’execució. El procés d’implantació del PEI està completament sotmès als requeriments i previsions del sector privat, de manera que resulta extremadament difícil el seu desenvolupament d’una manera ordenada i segons un planning determinat.

D’altra banda, durant aquests anys s’ha hagut de modificar o renunciar a algunes de les propostes més trencadores del PEI pel que fa l’ordenació viària, l’accessibilitat i el tractament de l’espai públic. Canvis que assenyalen una sèrie de realitats en un projecte que no sempre és tan perfecte com es vol vendre, i que demostren que la implantació d’un sistema nou d’infraestructures en un barri consolidat no és tan fàcil com es preveia en un primer moment.

Pel que fa l’ordenació del subsòl, durant la primera etapa d’implantació del PEI s’han pogut definir millor les canalitzacions del sistema caracteritzat per prismes troncats, prismes perimetrals i galeries de servei. Aquest sistema es presenta en teoria com un disseny eficient, endreçat i flexible d’extensió de les xarxes de serveis urbans. A més a més, en aquest cas la seva implantació dintre d’una àrea consolidada resulta relativament senzilla, com ho demostra el fet de poder-se aplicar a un àmbit extern al del 22@ com és l’àmbit del Campus Universitari de Llevant. Si finalment es verifica l’eficiència del sistema, podrem assegurar que estem davant d’un nou model d’urbanització integral i sostenible.